ΜΥΡΙΑ ΟΣΑ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΟΙΚΙΛΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἔτος Α' Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαρτίου 1887 **Ἀριθ. 9**

ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ

Ποικιλία διανοητικῆς τροφῆς ἐλλόγως καὶ δικαίως δύναται νὰ κληθῇ πανδαισία πνευματική. Ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οὕτω νὰ κληθῇ δικαιοῦται ἡ περὶ παντὸς εἴδους γνώσεων ἐτυμηγορία πολυμαθοῦς ἀνδρός· ἡ κριτικὴ δῆλον ὅτι σκέψις περὶ τῶν ἑκάστοτε παρουσιαζομένων εἰς τὸ πνεῦμα, εἴτε κατὰ μέρος εἴτε κατὰ σύνολον, ζητημάτων τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν, ἢ τῶν γνώσεων ἐν γένει, τῶν αἰσθημάτων, καὶ προλήψεων τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ αἰσθητικὴ ἐκτίμησις καλλιτεχνικῶν ἔργων, ἡ κριτικὴ ἐξέτασις τῶν χαρακτήρων δράματος, ἡ ἀνάλυσις τῶν δυσχερειῶν οἵου δήποτε θέματος, ἡ ἐξέτασις τῶν αἰτίων τῶν ἀνθρωπίνων προλήψεων, πάντα ταῦτα συνοπτικῶς καὶ ἁπλῶς ἐκφερόμενα δύνανται ν' ἀποτελέσωσι τὸ ἄριστον εἶδος πανδαισίας πνευματικῆς.

Περὶ πάντα ταῦτα τὰ ζητήματα πλέον παντὸς ἄλλου ἠσχολήθη ὡς πολυμαθὴς διαλεκτικὸς ἐν ἐπιδορπίοις συνδιαλέξεσιν, ὡς εἴθιζεν, ὁ διάσημος κριτικὸς συγγραφεὺς καὶ ποιητὴς Coleridge, καὶ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν συνδιαλέξεων ἀπέκτησεν εἰδικότητα, ἐν Ἀγγλίᾳ τοὐλάχιστον, μεγάλην.

Ἐπιθυμοῦντες νὰ δώσωμεν ἰδέαν τινὰ τῆς ζωηρᾶς συνδιαλέξεως τοῦ θερμοῦ τούτου λογοποιοῦ τῆς ψυχρᾶς Ἀλβιόνος, παρατιθέμεθα, ἔν γε τῷ παρόντι, ἀποσπάσματά τινα τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης του ψυχίων.

Τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ὀθέλλου ἐν τῷ ὁμωνύμῳ Σαξπηρείῳ δράματι οὕτως ὑπετύπωσεν. «Ὁ Ὀθέλλος δὲν εἶναι αἰθίοψ, οὔτε πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὡς τοιοῦτος, ἀλλ' ὑψηλόφρων καὶ ἱπποτικὸς Μαυριτανὸς ἀρχηγός. Ὁ Σαξπὴρ ἔμαθε τὸ πνεῦμα τοῦ χαρακτῆρος τούτου ἐκ τῆς Ἱσπανικῆς ποιήσεως, ἥτις καθ' ὃν χρόνον ἔζη, ἐπεκράτει ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἡ ζηλοτυπία δὲν εἶναι κατ' ἐμὲ κριτὴν τὸ ἐλατήριον τοῦ πάθους του, ἀλλ' ἀγωνία τῆς ψυχῆς πηγάζουσα ἐκ τῆς συναισθήσεως ὅτι τὸ πλάσμα ὅπερ ἐπίστευσεν ἀγγελικόν, ὅπερ κατεῖχεν ὁλόκληρον αὐτοῦ τὴν καρδίαν, καὶ ὅπερ δὲν ἠδύνατο ἀκόμη νὰ μὴ ἀγαπᾷ, ἐπέπρωτο ν' ἀποδειχθῇ εὐτελὲς καὶ ἄναγνον. Τὸ πάθος του ἦτο ἀγὼν τῆς ψυχῆς, ὅπως μὴ ἀγαπᾷ ἐκείνην ἣν τοσοῦτον ἠγάπησεν. Ἦτο ἠθική τις ἀγανάκτησις καὶ θλῖψις ὅτι ἡ ἀρετὴ ἐπέπρωτο νὰ καταπέσῃ τοσοῦτον, ὡς καταφαίνεται ὅταν ἐκφωνῇ. «Ἀλλ' ἀκόμη τὸ *κρῖμα* της, Ἰάγε! Ὦ Ἰάγε! «τὸ κρῖμα της, Ἰάγε!» Ἐκτὸς τούτου ἡ τιμή του «ἐξετίθετο. Ἡ τοῦ Ἰάγου σκευωρία δὲν ἤθελεν «ἐπιτύχει ἐὰν δὲν παρενέβαλλεν ὑποψίας ὅτι ἡ τιμή «ἐκείνου εἶχε προδοθῇ. Δὲν ὑπάρχει θηριωδία εἰς τὸν «χαρακτῆρα τοῦ Ὀθέλλου· τὸ πνεῦμά του εἶναι «μεγαλοπρεπὲς καὶ σῶφρον· ἐκ προαιρέσεως ἀποφα«σίζει ν' ἀποθάνῃ, καὶ οἱ τελευταῖοι λόγοι του «σκοπὸν ἔχουσι ν' ἀποδείξωσι τὴν πρὸς τὸ Ἐνετικὸν «κράτος ἀφοσίωσίν του, εἰ καὶ τοῦτο ἀντικατέστησεν αὐτόν».

Πόσον διάφορος ἡ κρίσις αὕτη τοῦ ἐξόχου κριτικοῦ πρός τε τὰς ἐξογκωμένας ἑρμηνείας καὶ τὰς φορτικὰς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὑπερπεφυσιωμένας παραστάσεις τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ὀθέλλου ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑπὸ κακῶν καὶ σκαιῶν ὑποκριτῶν, ἀμαθῶς ἀντιληφθέντων τοῦ Σαξπηρείου δράματος! Πρὸς ταῦτα ὁ περιφανὴς κριτικὸς ἐπιλέγει τάδε: «Ὁ Σχίλλερ »ἔχει τὸ ὑλικὸν εἶδος τοῦ Ὑψηλοῦ (ἡ φράσις αὕτη, »material Sublime, ὡς πλεῖσται ἄλλαι περιελθοῦσαι »εἰς κοινὴν χρῆσιν ἐν Ἀγγλίᾳ, εἰσήχθη τὸ πρῶτον »ὑπὸ τοῦ Coleridge.) «Ὅπως ὁ Σχίλλερ παραγάγῃ »ἀποτέλεσμά τι πυρπολεῖ ὁλόκληρον πόλιν καὶ ῥίπτει »εἰς τὰς φλόγας τὰ τέκνα μετὰ τῶν μητέρων, ἢ »καθειργνύει γηραιὸν πατέρα εἰς παλαιὸν πύργον. »Ἀλλ' ὁ Σαξπὴρ ῥίπτει κατὰ γῆς ἐν ῥινόμακτρον »καὶ τὸ αὐτὸ ἢ καὶ μεῖζον ἀποτέλεσμα ἐπακολουθεῖ.»

Ἡ ὀξεῖα κρίσις τοῦ Coleridge καὶ ἡ ποιητικὴ αὐτοῦ διορατικότης καταφαίνεται προσέτι ἐκ τοῦ ἑξῆς:

«Ὁ «Λὴρ» εἶναι ὁ ὑπερφυέστερος ἄθλος τοῦ Σαξ»πὴρ ὡς ποιητοῦ· ὁ Ἅμλετ ὡς φιλοσόφου· καὶ ὁ »Ὀθέλλος εἶναι ἡ ἕνωσις ἀμφοτέρων. Ὑπάρχει τι τὸ »γιγάντειον καὶ ἀδιατύπωτον εἰς τὰ δύο πρῶτα δρά»ματα· ἀλλ' ἐν τῷ τελευταίῳ τὰ πάντα καταλαμ»βάνουσι τὴν προσήκουσαν αὐτοῖς θέσιν, καὶ ἅπασαι »αἱ ὥριμοι δυνάμεις τοῦ πνεύματός του ἐπιδεικνύ»ονται ἐν θυμασίᾳ ἰσορροπίᾳ.»

Καὶ περὶ τῶν Ἑλλήνων δραματικῶν ἡ ἐκτίμησις καὶ ἀναλυτικὴ δύναμις τοῦ Coleridge πολλάκις κατεδείχθη. Ἀρκούμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἑξῆς ἐπὶ τῶν τριῶν δραματικῶν ἐτυμηγορίαν του.

«Παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ ἡ θρησκεία φαίνεται φοβερὰ, »τιμωρὸς καὶ διωκτική. Ὁ Σοφοκλῆς εἶναι ὁ πρακό»τερος τῶν τραγικῶν, ἀλλ' ἡ διωκτικὴ ὄψις τῆς θρη»σκείας διατηρεῖται ἀκόμη καὶ παρ' αὐτῷ. Ὁ Εὐρι»πίδης οὐδέποτε χαίρει τοσοῦτον ὡς ὅταν κολαφίζει »τοὺς θεοὺς, ὡς Γάλλος τὴν θρησκείαν.»

Ἀλλ' ὅ,τι πρὸ πάντων διακρίνει τὸν Coleridge εἶναι ἡ λογικὴ αὐτοῦ δεινότης, ἡ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ

τῶν κανόνων τῆς λογικῆς ἐπὶ πάντων περὶ ὧν ποιεῖται λόγον. Δὲν ἦτο διαλεκτικὸς κατ' ἐρωταποκρισιν, εἰ καὶ δὲν ἦτο ἀσθενὴς ξιφομάχος εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ λέγειν, ἀλλὰ λεσχηνευτὴς ἀπαράμιλλος, ἀποφθεγματικὸς φιλόσοφος δικαιολογῶν τὴν γνώμην του καὶ ἀποδεικνύων αὐτὴν ὀρθὴν δι' αὐστηρῶν λογικῶν ἐπιχειρημάτων. Ἰδοὺ τί λέγει περὶ λογικῆς: «Δύο ὑπάρχουσιν εἴδη λογικῆς. «Ἓν Συλλογιστική. »Ἕν Κριτική. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ γράψῃ τις πλείονας τῶν δώδεκα σελίδων περὶ τῆς πρώτης εἶνε »μοι ἀκατανόητον· πάντες οἱ παράλογοι ἐκεῖνοι »τύποι τῶν συλλογισμῶν εἶνε κατὰ τὸ ἥμισυ καθαρὰ »σοφίσματα, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο ἥμισυ ἁπλοῖ τύποι »ρητορικῆς. Πᾶσα συλλογιστικὴ λογικὴ σύγκειται »1ον ἐξ ἀφαιρέσεως, 2ον ἐκ συναιρέσεως, 3ον ἐκ συμ»περάσματος· τὰ τρία ταῦτα μέρη ἀντιστοιχοῦσι »πρὸς τὴν ἀντίληψιν, τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὴν κρίσιν. »Τὸ πρῶτον λέγει, τοῦτο *ἔδει* εἶνε· τὸ δεύτερον προ»στίθησι, τοῦτο *εἶνε*· τὸ τρίτον ἀποφαίνεται, τοῦτο »*ἀναγκαίως οὕτως* ἔχει. Ἡ κριτικὴ λογική, τοῦτέ»στιν ἡ λογικὴ τῶν προτάσεων, εἶνε, ὡς εἰκὸς κατὰ »πολὺ σπουδαιοτέρα· καὶ ὅμως ἀκόμη δὲν ἐγράφη.»

Πολλάκις ἡ χάρις καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ σαρκασμοῦ διαλάμπει διὰ μέσου φιλολογικῆς τινος κρίσεώς του. Ἔστω παράδειγμα τὸ ἑξῆς «Πόσον πλουσία, ἐπι»φωνεῖ, ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα τοῦ Ἀριστοφάνους ἐν »τῇ εὐγλωττίᾳ τῶν ὕβρεων. !» Οἷον τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ἐν Βατράχοις.

»Ὦ βδελυρὲ κἀναίσχυντε, καὶ τολμηρὲ σύ,
Καὶ μιαρὲ, καὶ παμμίαρε καὶ μιαρώτατε!

«Καὶ ὅμως ἡ Ἀγγλικὴ δὲν ὑστερεῖ,» ἐπιλέγει, «ἐν »τοῖς τοιούτοις. Φαντάσθητε ἐὰν, ἁρμοδίας περιστά»σεως παρουσιαζομένης, σᾶς ἀποκαλέσω Ἀγγλιστί,— »Μωρὲ, ἀνόητε, βλαξ, εὐήθη, σκαιὲ, ἀμβλύ, παλίμ»παι, ἠλίθιε, ἀγροῖκε, κοάλεμε, βλιτομάμμα, ἐπι»πόλαιε, καλλωπιστὰ, σάννα, (zany), ξόκνον, ἀκκι»ζόμενε, τυφεδάνε! Καὶ ἄλλα πολλὰ ἠδυνάμην νὰ »προσθέσω ἐπὶ ἓν λεπτὸν τῆς ὥρας.»

Ἡ ψυχολογικὴ φιλοσοφία τοῦ Coleridge εἶνε βαθεῖα καὶ λελογισμένη. Περὶ τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τῶν φαντασμάτων ἀποφαίνεται ὡς ἑξῆς. «Δυοῖν θάτερον, «ἢ ἔχομεν, ἀθάνατον ψυχὴν ἢ δὲν ἔχομεν. Ἐὰν δὲν »ἔχομεν ἐσμὲν κτήνη· τὰ πρῶτα καὶ συνετώτατα »τῶν ζώων ἴσως, ἄλλα πάντοτε κτήνη. Προσπαθή»σατε νὰ σχηματίσητε τὴν *ἰδέαν* ἀνθρώπου ἄνευ »τῶν ἰδεῶν τοῦ *Θεοῦ*, τῆς *αἰωνιότητος*, τῆς *ἐλευθε»ρίας* τῆς *βουλήσεως*, τῆς *ἀπολύτου ἀληθείας*· ἤτοι »τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ ὡραίου, τοῦ ἀπείρου. »Δυνατὸν νὰ μένῃ εἰσέτι ἐν τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ *ζῶον* »πεπροικισμένον διὰ μνήμης τῶν φαινομένων καὶ »γεγονότων, ἀλλ' ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης ὁ ἄνθρωπος »θέλει ἐξαφανισθῇ καὶ οὕτως ἔχομεν κτῆνος πονη»ρότερον παντὸς κτήνους τῶν ἀγρῶν, ἀλλ' ἐπίσης χαμαιπετὲς ὡς πᾶν κοινὸν κτῆνος· θέλομεν διαφέρει »μόνον τῶν κτηνῶν κατὰ βαθμὸν καὶ οὐχὶ κατ' εἶδος· »Ὡς ὁ ἐλέφας διαφέρει τοῦ κοχλίου. Ἀλλὰ καθὼς »ὁμολογοῦσιν οἱ ὑλισταὶ πασῶν τῶν σχολῶν, ὁ »ἄνθρωπος δὲν εἶνε τοῦ αὐτοῦ εἴδους ὡς τὸ κτῆνος, »καὶ τοῦτο ἐπίσης ἐξάγομεν ἐκ τῆς ἡμετέρας συνει»δήσεως. Ὥστε, νομίζω, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ψυχή »τις ἐντὸς ἡμῶν ἥτις ἀποτελεῖ τὴν διαφοράν.»

Ὡς πρὸς τὴν διηγηματικὴν δύναμιν τοῦ Coleridge δυνάμεθα νὰ παραθέσωμεν τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον.

«Αἱ περὶ φαντασμάτων διηγήσεις εἶνε παράλογοι. »Ὅταν πραγματικόν τι φάντασμα ἐμφανίζεται, κα»διὰ τούτου ἐννοῶ ὅτι ἀνήρ τις ἢ γυνὴ ἐνδύεται ὡς »φάντασμα, ὅπως ἐκροβίσῃ ἄλλον, ἐὰν ὁ ὑπερφυσικὸς »χαρακτὴρ τῆς ἐμφανίσεως πιστευθῇ ἐπὶ στιγμὴν, »τὰ ἐπὶ τοῦ θεατοῦ ἀποτελέσματα ὑπάρχουσι πάν»τοτε τρομερὰ, δηλαδὴ, σπασμοὶ, ἀποβλάκωσις, »παραφροσύνη ἢ καὶ θάνατος παραχρῆμα. Ἀμερι»κανός τις ζωγράφος μεγαλοφυὴς, διηγήθη μοι τὸ »ἑξῆς ἀνέκδοτον, ὅπερ ἐπιβεβαιοῦ ἡν ἐξέφρασα γνώ»μην Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Καμβρίγης παρὰ τὴν »Βοστώνην νέος τις συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ προσπα»θήσῃ νὰ προσηλυτίσῃ τὸν φίλον του ἐν τῇ πίστει »τῶν φαντασμάτων, διὰ τῆς ἐμφανίσεώς του ὡς »φαντάσματος ἐνώπιόν του. Κατ' ἀκολουθίαν ἐνε»δύθη ὡς εἴθισται, φροντίσας νὰ ἐξαγάγῃ τὴν σφαῖ»ραν ἐκ τοῦ πιστολίου ὅπερ πάντοτε ἔκειτο ἐπὶ τῆς »παρὰ τὴν κλίνην τοῦ φίλου του τραπέζης. Ἅμα »ἐγερθεὶς καὶ ἰδὼν τὴν ἐμφάνισιν ὁ νέος Α. . . ὅστις »ἔμελλε νὰ ἐκροβισθῇ, ψυχρῶς ἠτένισε τὸν ὡς φάν»τασμα μετημφιεσμένον σύντροφόν του καὶ εἶπε. «Σὲ »γνωρίζω. Τοῦτο εἶνε παιγνίδι· ἀλλὰ κύτταξε δὲν »φοβοῦμαι· ἐξαφανίσθητι λοιπόν! Τὸ φάντασμα »ἵστατο ἀκίνητον. «Ἔλα λοιπόν,» εἶπεν ὁ Α., «τοῦτο »ἀρκεῖ· θὰ ὀργισθῶ. Ἡήγαινε! Ἀκόμη τὸ φάντασμα ἵστατο.

»Διάβολε», ἀναφωνεῖ ὁ Α., «ἀν δὲν κινηθῇς ἐντὸς »τριῶν λεπτῶν σὲ πυροβολῶ!»

«Περιέμεινε τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου τούτου, »καὶ ἀμέσως μετ' ἀποράσεως ὕψωσε τὸ πιστόλιον, »ἐπυροβόλησε καὶ καταπληχθεὶς διὰ τὴν ἀκινησίαν »τοῦ φαντάσματος ἐξέβαλε κραυγὴν, ὑπέστη σπα»σμοὺς καὶ ἀπέθανε. Ἅμα ὡς ἐπίστευσεν αὐτὸ ὡς »φάντασμα, ἡ ἀνθρωπίνη αὐτοῦ φύσις κατέπεσεν »ἀπέναντι αὐτοῦ.» Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ὁμαλῆς διη»γήσεως περιέχει ὁμολογουμένως πολὺ τὸ δραματικὸν διάφορον.

Ο Ι. Ιασονίδης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΜΥΡΜΗΚΟΜΑΧΙΑ

(Ἐκ τῶν τοῦ Beaumont)

Ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ ὄρους Βαλεριανοῦ οὐχὶ μακρὰν ὑπὸ τοῦ πολεμικοῦ πνεύματος ἐπιννοηθέντων ἔργων, εἶδον πρό τινων ἡμερῶν, τὸ μικροσκοπικὸν ὀχύρωμα φυλῆς μελανῶν μυρμήκων.

Ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ ἔντομον ἀντέγραψε τὸν ἄνθρωπον· αἱ αὐταὶ τάφροι, τὰ αὐτὰ ὑψώματα, αἱ αὐταὶ μύτραι, τὰ αὐτὰ προπετάσματα, ὃ ἐστὶ σμίκρυνσις τῆς ὑπὸ τοῦ Κόλλα ἀνεγερθείσης φοβερᾶς ἀκροπόλεως.

Διά τινος ὀχυρώματος ἐντέχνως προφυλαττομένου οἱ κάτοικοι τοῦ φρουρίου ἀπήρχοντο καὶ ἐπανήρχοντο μετὰ τάξεως, οἱ μὲν εἰσερχόμενοι καὶ φέροντες προμηθείας, οἱ δὲ ἀπησχολημένοι, ταχεῖς, πιστοὶ εἰς τὴν δοθεῖσαν ἐντολὴν δι' ἧς παραγγέλλεται ἡ ἀέννακος ἐργασία. Ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας ὁ μικρόκοσμος ἐκεῖνος ἐργάζεται θαυμασίως.

Τὰ τρίμματα ἀχύρου καὶ βρώμης χρησιμεύουσι πρὸς στερέωσιν τοῦ κτίσματος· οἱ κόκκοι τῶν γεννημάτων συσσωρεύονται κατὰ πάχος καὶ εἶδος διότι, — καὶ τοῦτο πρὸ πολλοῦ γνωστὸν, — ὁ μύρμηξ κέκτηται εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν τὸ ταξινομικὸν αἴσθημα. Οὐδέποτε, λέγει, ὁ Λατρέιλ, μύρμηξ θὰ ἀναμίξῃ τὸν ἐξ Ὀδησσοῦ σῖτον μετὰ τοῦ ἐξ Ἀμερικῆς. Ἕκαστον εἶδος κατέχει ἴδιον χώρισμα· καὶ ἐντὸς τῶν ζοφερῶν ἐκείνων σιτοβολόνων, τὸ ἔντομον εἰξεύρει νὰ τηρῇ τάξιν θαυμασμοῦ ἀξίαν, ἣν ἤθελε φθονήσει καὶ ὁ ἄριστος τῶν συλλογέων.

Παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ὀχυρώματος, δύο σκοποὶ ἠγρύπνουν ἐπιτετραμμένοι τὴν ἐξέλεγξιν τῶν εἰσαγομένων. Πᾶς μύρμηξ παρουσιαζόμενος μετὰ τοῦ κόκκου του, ἐλάμβανε τὸ σύνθημα καὶ εἰσήρχετο δεξιόθεν ἢ ἀριστερόθεν, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τοῦ κομιζομένου κόκκου Πολλάκις ταλαίπωρον ἔντομον ἔρθανε ἐξηντλημένον καὶ συντετριμμένον ὑπὸ τὸ ἄχθος φορτίου διπλασίου τοῦ σώματός του. Τότε εἷς τῶν ἐξερχομένων, ἐπανέστρεφε ἐρχόμενος πρὸς βοήθειαν τοῦ συντρόφου του, ὁ δὲ κόκκος προσωθούμενος μετὰ τῶν συνήθων ἐνθαρρυντικῶν ἀνακραυγῶν ὑπὸ ἓξ ζευγῶν ποδῶν εἰσήγετο θριαμβευτικῶς ἐν τῇ ὑπογείῳ πόλει.

Ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς δροσερᾶς χλόης, ὑπὸ τὴν σκιὰν καστανέας, παρετήρουν ἐπὶ δύο ὁλοκλήρους ὥρας τὰς πράξεις καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ φιλέργου ἐκείνου λαοῦ, ὁπότε δωδεκὰς μυρμήκων πυρετωδῶς κινούντων τὰς κεραίας των, εἰσέδυσαν ἐσπευσμένως ἐν τῷ ἄστει. Ἄγγελοι κινδύνων ἐφαίνοντο προσφωνοῦντες· «Τρέξατε, ὁ ἐχθρὸς ἤγγικεν!»

Προσήγγιζε, τῷ ὄντι. Ἐνώπιόν μου εἰς μέτρων τινῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ὀχυρώματος συνωστίζετο φοβερὰ φάλαγξ ἐξ ἐρυθρῶν μυρμήκων, βανδάλων τοῦ εἴδους των. Ἡ φυλὴ αὕτη εἶνε ἄπληστος, βάρβαρος, κατακτητική. Ἐνῷ οἱ μέλανες, νοήμονες καὶ πρᾷοι ἐπιδίδοντται εἰρηνικῶς εἰς τεχνικὰ ἔργα καὶ εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν νεωτέρων, οἱ ἄλλοι ὀνειροπολοῦσι μόνον δῃώσεις, ἁρπαγὰς καὶ σφαγάς. Οὐαὶ εἰς τὴν πολιτείαν ἐκείνην ἧς ἡ πειθαρχία χαλαροῦται, καὶ ἐν ᾗ σμήνη κακῶς διοικούμενα περιπλανῶνται ἀνὰ τοὺς ἀγρούς! Οὐαὶ καὶ εἰς τὸ ἄστυ ἐκεῖνο ἐὰν μὴ τά τείχη αὐτοῦ φρουρῶσι ἰσχυραὶ καὶ ἐπιβλητικαὶ δυνάμεις! Ὁ ἐρυθροῦς μύρμηξ ἀναμένει ἐκεῖ καρδοκῶν μὲ τὰς φοβερὰς σιαγόνας του ἑτοίμους πρὸς βρῶσιν.

Ἅμα ἔφθασε πρὸ τῆς ἀκροπόλεως τὸ στράτευμα τῶν εἰσβολέων κατετμήθη αἴφνης. Ἐκ τοῦ κυρίου σώματος ἀπεσπάσθησαν τέσσαρες μεταβατικαὶ φάλαγγες διοικουμένης ἑκάστης ὑπὸ ἀρχηγοῦ, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου παρήλασεν ὁλόκληρον τὸ τάγμα. Ὁ ἀρχηγὸς ἦτο πράγματι ὡραῖος, πτερυγοφόρος!

Εἰς τὸ πρόσταγμά του, τὰ δύο πρῶτα σώματα τῶν ἀνιχνευτῶν, οἵτινες ὡρίσθησαν διὰ τὴν ἐπίθεσιν, εἰσώρμησαν φύρδην μίγδην καὶ μὲ χαίνοντα στόματα ἐν τῷ φρουρίῳ!—Ταλαίπωροι μέλανες μύρμηκες ὁποῖον μέλλον σᾶς ἐπεφυλάσσετο!

Ἀλλ' αἴφνης, οἱ ἐπιτιθέμενοι στρέφουσι μέτωπον. Ὁ χείμαρρος ὀπισθοχωρεῖ, διασπείρεται, καὶ δι' ἀνοιγμάτων ἐξαίφνης ἀποκαλυφθέντων, βλέπω ἐξορμούσας τροχάδην ἑκατοντάδας χιλιάδων μελανῶν, ἀγρίων, καρτεροψύχων, ἀπτοήτων. Φοβερὰ ἐγένετο τότε ἡ μάχη. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολιορκούντων διατρέχουσι τὰς ἀποσυντεθείσας τάξεις, προστρίβουσι διὰ τῶν κεραιῶν των τοὺς ἀμφιρεπεῖς λόχους, ἐπαναφέροντες εἰς τὴν μάχην τοὺς ἐντρόμους φυγάδας, ἐπαγρυπνοῦντες ἐφ' ὅλων καὶ οἰωνεῖ ἑκατονταπλασιάζοντες τὴν δραστηριότητά των. Ἦτο ἀληθῶς θαυμάσιον!

Ἐν τούτοις, τὰ περὶς τοῦ φρουρίου καλύπτονται ὑπὸ πτωμάτων, καὶ ἔβλεπέ τις πανταχοῦ ἀποκεκομμένους πόδας, ἐκριζωθείσας κεραίας, κοιλίας ἀνεωγμένας, κεφαλὰς ἀποκεχωρισμένας τοῦ θώρακος, καὶ δακνούσας τὸ ἐκ μυρμηκιακοῦ ὀξέως ποτισμένον ἔδαφος. Οἱ πολεμισταὶ σπεύδουσι περὶ τοὺς πληγωμένους καὶ διὰ μιᾶς σταγόνος ἐκ τοῦ ὀξέως ἐκείνου ὅπερ εἶναι ἐν ταὐτῷ καὶ δύκταμον καὶ δηλητήριον, καυτηριάζουσι τὰ χαίνοντα τραύματα.

Πόσαι ἀφανεῖς ἀφοσιώσεις, πόσαι ἡρωϊκαὶ πράξεις, πόσαι ἀρεταὶ ἐν μέσῳ τῆς τετυφλωμένης ἐκείνης ὀργῆς. τῆς λύσσης καὶ τῆς πολεμικῆς μέθης κατὰ τὴν μικροσκοπικὴν ἐκείνην μάχην!

Τὸ κύριον σῶμα τῶν εἰσβολέων ἔμενεν ἀκράδαντον, ἀκίνητον εἰς τὴν ἐφεδρειακὴν θέσιν του, μὲ τὰ ὅπλα, οὕτως εἰπεῖν, παρὰ πόδα ἀναμένον τὸ πέρας τῆς συμπλοκῆς ἐκείνης τῶν ἀκροβολιστῶν του. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ στρατοπέδου διέκρινον θαυμασίως τὸν ἀρχιστράτηγον περιστοιχούμενον ὑπὸ τῶν ὑπασπιστῶν του· ἐκεῖ τὸ ἐπιτελεῖον εἶχε τὸ πολεμικόν του συμβούλιον καὶ ἀπεφάσιζε τὰ κατὰ τὴν μάχην.

Ἀλλ' ἐκ νέων ἀνοιγμάτων, ἐξ ὑπονόμων καὶ ἐπάλξεων οἱ μέλανες μύρμηκες κατήρχοντο ἀθρόοι φαλαγγηδόν. Ἑκάστη λεγεὼν καταλαμβάνει τὴν θέσιν, ἥτις ὡρίσθη αὐτῇ διὰ μυστηριωδῶν προσταγμάτων. Ὑπάρχουν ἤδη ἐκεῖ πλείονες τῶν τρισχιλίων μαχητῶν, μέγας τις ζοφερὸς ὄγκος, ὅστις δύναται ἄνευ μειονεκτήματος νὰ ὑποστῇ τὴν σύγκρουσιν τῶν ἐρυθρῶν. Ἤδη τὰ διαμαχόμενα στρατεύματα ἀντιμετωπίσθησαν. Στιγμὴ φοβεροῦ δισταγμοῦ παρέρχεται, καθ' ἣν, ἀσθμαίνων καὶ ἐν συγκινήσει θεῶμαι τῶν μυριάδων ἐκείνων τῶν μικρῶν ὄντων ἅτινα σκέπτονται, ζῶσι, καὶ ἐφ' ὧν μετ' ὀλίγον θὰ ἐφαπλώσῃ τὰς μελαίνας πτέρυγάς του ὁ ἀκάματος θάνατος.

Ἡ σύγκρουσις τέλος ἐπῆλθε. Ἀμφότεροι οἱ στρατοὶ ἐτέθησαν εἰς αἴνησιν, καὶ ἡ μάχη ἤρχισεν ἐκ τοῦ συστάδην γενομένη. Φοβερὸς συνωτισμὸς συγχέει τὰς μελαίνας καὶ ἐρυθρὰς ἐκείνας λεγεῶνας. Αἱ σιαγόνες τρίζουσι· τὰ μέλη πετῶσι· οἱ θώρακες συντετριμένοι μελανοῦσι τὴν γῆν. Ὀζεῖα ὀσμὴ μυρμηκιακοῦ ὀξέως πληροῖ τὴν ἀτμόσφαιραν,

Παραιτοῦμαι νὰ περιγράψω τὴν σκηνὴν ἐκείνην τῆς βδελυγμίας ἣν ἡ ὅρασίς μου δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ ὁλόκληρον. Μετὰ παρέλευσιν δέκα λεπτῶν, ἡ ἐρυθρὰ στρατιά, ἡττήθη κατὰ κράτος, κατακοπεῖσα. Ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν νικηφόρων στρατηλατῶν, ἡ τάξις ἀπεκατέστη ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν προσβληθέντων. Ἐπελθούσης δὲ τῆς ἑσπέρας, ἡ ἀκρόπολις ἐπληροῦτο ἐκ τῶν συσσωρευμένων πτωμάτων τῶν ἀγρίων εἰσβολέων, οἵτινες τὴν ἐπαύριον θὰ χρησιμεύσωσι βορὰ τῶν νεωτέρων καὶ θὰ ἐξασφαλίσωσι, κατὰ τοῦτον τοὐλάχιστον τὸν χειμῶνα, τὴν ὕπαρξιν τῶν προνοητικῶν ἐκείνων ζωϋρίων.

Δπ.

Ὅ,τι μία πνοὴ ἀνέμου φέρει, ἑτέρα τὸ ἁρπάζει· ἑκάστη ὥρα ἔχει τὴν σκέψιν της καὶ ἑκάστη νὺξ τὸ ὄνειρόν της.

Λαμαρτῖνος

HENRY GRÉVILLE

ΡΟΖΑ ΡΟΖΙΕ

(Κατὰ μετάφρασιν Νικολάου Ι. Λάσκαρη)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

ΙΓ'.

Πράγματι τὴν ἐπαύριον ἀνεχώρησεν ἡ Ρόζα. Ὁ Ἀνδρὲ, ὅστις ἀπὸ ὥρας σχεδὸν ἀνυπομόνως τὴν περιέμενε πρὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, τὴν εἶδε νὰ διέρχηται ταχέως ἐγκεκορδυλημένην ἐντὸς ταξειδιωτικοῦ ἐπανωφορίου καὶ ἔχουσαν τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον διὰ πυκνῆς σκέπης. Ἡ κωμῳδὸς ἔλαβε τὸ εἰσιτήριόν της, ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ νεανίου, ὅστις μόλις διὰ μέσου τῆς καλύπτρας εἶδε τοὺς ὀφθαλμούς της λάμποντας, καὶ ἀπῆλθε. Ὁ εἱρμὸς ἐκινήθη, καὶ τὰ πάντα ἐτελείωσαν.

Πάντοτε δίκαιον εἶχεν ἡ Ρόζα! Πρὸς τί νὰ ἐφελκύσῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν προσοχὴν τῶν ταξειδιωτῶν ἢ τῶν ἀέργων; Ἐν τούτοις, ὁ Ἀνδρὲ καταλελυπημένος, σκεπτόμενος ἴσως, ὅτι ἡ κωμῳδὸς συχνότατα εἶχε δίκαιον, ἐπέστρεψεν οἴκαδε σιωπηλῶς, ὅπου εὗρε τὰ πλευρία του κεκαυμένα, τὸν οἶνον του πικρὸν καὶ ἀηδῆ τὸν ἄρτον· τὸ σιγάρον του ἦτο ὑγρὸν καὶ δὲν ἐκαπνίζετο· ἡ ἐπὶ τοῦ γραφείου του ἐργασία ἦτο πληκτικὴ καὶ κοπιώδης εἰς βαθμὸν ἀπερίγραπτον.

Ὁ Ἀνδρὲ μετέβη νὰ ἴδῃ τὸν Βρούν εἰς τὸ γραφεῖον του, τοῦθ' ὅπερ ἦτο εὐάρεστος; ἔκπληξις, ἣν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρεσκεύαζον οἱ φίλοι του εἰς τὸν εὐσυνείδητον ὑπάλληλον διὰ νὰ ἀφίνῃ τὸ δερμάτινον ἀνάκλιντρόν του, ἂν καὶ τῇ ἀληθείᾳ, πολὺ ὀλίγον ἠργάζετο κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας...

—Σύ ἐδῶ; εἶπεν ὁ Μαρσὲλ, οὗτινος τὸ πρόσωπον ἐφαιδρύνθη, παρατηρήσας τὸν μηχανικόν. Τί νέα;

Ὁ Ἀνδρὲ ἔκλεισε τὴν θύραν, ἐβεβαιώθη ὅτι ἦσαν μόνοι, ἐρρίφθη ἐπὶ ἑτέρου δερματίνου ἀνακλίντρου, προωρισμένου διὰ τὰς ἐκμυστηρεύσεις καὶ μεμψιμοιρίας τῶν κατοίκων τῶν Σάρτρεων καὶ εἶπεν:

— Ἀνεχώρησε.

— Ποῖος; ἐκραύγασεν ὁ Μαρσὲλ ὑψῶν τὰς χεῖρας του πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ὁ ποιητὴς αὐτὸς εἶχεν ἀπεράντους χειρονομίας, ὅλως διόλου δυσαναλόγους πρὸς τὰς συγκινήσεις του. Ἴσως καὶ αὐτὸ ἦτο ἐνέργειά τις τῆς ποιήσεως, ἣν ἐπιτρέπει καὶ ἐνίοτε μάλιστα ἀπαιτεῖ ἡ ὑπερβολή.

— Ἡ δεσποινὶς Σορὲλ, εἶπεν ἡσύχως ὁ μηχανικός.

Ὁ Βροὺν τὸν παρετήρησε καὶ κατέρριψε τὰς χεῖρας.

— Ἡ δεσποινὶς Σορέλ; Καὶ γνωρίζεις, σὺ, κἀμμὰ δεσποινίδα Σορέλ;

— Ἡ Ρόζα Ροζιὲ, ἐὰν θέλῃς, εἶπεν ὁ Ἀνδρὲ στενοχωρούμενος· ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον τὸ φέρει μόνον εἰς τὸ θέατρον, ἐνταῦθα δ' ἔζη ὑπὸ τὸ ἀληθὲς αὐτὸ ὄνομα νομίζω ἁρμοδιώτερον νά...

Ὁ Βροὺν ἐξηκολούθη παρατηρῶν τὸν μηχανικὸν μετὰ προσοχῆς. Αἴφνης ἤγειρε τὸν δάκτυλόν του καὶ ἔλαβε σοβαρὸν ὕφος.

— Ἀκριβὲ Ἀνδρὲ, φίλέ μου, εἶπε, κάποιον λάκκον ἔχει ἡ φάβα· πέ μου τὴν ἀλήθειαν, εἶναι προτιμώτερον· ἐξομολογήσου, καθόσον μᾶλλον, πιστεύω· ὅτι γι' αὐτὸ καὶ μόνον ἦλθες.

Ὁ Ἀνδρὲ ἔκαμε κίνησίν τινα δυσθυμίας. Ὅσον εὔκολον καὶ γλυκὺ εἶναι ν' ἀνοίγῃ τις τὴν καρδίαν του, δοθείσης περιστάσεως, τόσον δυσάρεστον εἶναι ν' ἀκούῃ νὰ τῷ λέγωσι ν'ἀποκαλύψῃ τὰ μυστικά του. Δὲν εἶπε λέξιν καὶ συνετάραξε τὴν ἅλυσσον τοῦ ὡρολογίου του.

— Λοιπόν; εἶπεν ὁ Βρούν.

— Δὲν θὰ σοῦ εἴπω ποτὲ τίποτε, καὶ ἂν ἀκόμη εἶχον τι νὰ εἴπω, ὑπέλαβεν ὁ Ἀνδρέ.

— Καὶ γιατί;

— Διότι ἀμέσως θὰ τὸ ἔλεγες εἰς τὴν κυρίαν Βρούν, καὶ τότε....

Ὁ εὐτυχὴς τῆς κυρίας Βρούν, σύζυγος ἀνεκάγχασε.

— Κακὲ ἀστεῖε, εἶπεν εἰς τὸν φίλον του, ζεύρεις καλὰ, ὅτι μόνον ὅσα θέλω νὰ διαδώσω τῆς ἐμπιστεύομαι· φύλαξε τὰ μυστικά σου, ἀγαπητέ μου, αὐτὴ εἶναι δική σου δουλειά· ἀλλὰ τοὐλάχιστον, πέ μου διατὶ ἡ ὡραία φίλη μας ἀνεχώρησεν αἰφνιδίως, εἰ δ' ἄλλως, μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ μοῦ ἀναγγείλῃς τὴν ἀναχώρησίν της.

Οὕτω πως τεθεῖσα ἡ ἐρώτησις δὲν ἦτο ἧττον δυσχερής. Ὁ Ἀνδρὲ ἐν τούτοις ἀδιστάκτως ἀπεκρίθη.

— Ἐπεθύμησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Παρισίους, διὰ νὰ ἴδῃ ἐὰν εἰμπορῇ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ θέατρον.

— Ἔξαφνα; Καὶ δὲν ζεύρεις τίποτε περὶ αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως;

— Ἐγώ; εἶπεν ὁ Ἀνδρὲ, ὑπεκφεύγων τὴν ἐρώτησιν. Ἄ! σοῦ ὁρκίζομαι, ὅτι δὲν μὲ συνεβουλεύθη.

— Χούμ! ἔκαμεν ὁ Μαρσὲλ ἀμφιβάλλων. Ἐν τοσούτῳ εἶναι πολὺ ἀστεῖον νὰ φύγῃ ἔτσι χωρὶς νὰ μᾶς ἀποχαιρετήσῃ...

— Θέλεις νὰ μάθῃς τὴν ἀλήθειαν;.. εἶπεν ὁ Ἀκριβὸς αἰφνιδίως ἐμπνευσθείς· νὰ, τῆς ἐκακοφάνη πολὺ ποῦ ἔφυγες μαζὺ μὲ τὸν Λανγκλοὰ, προχθὲς τὸ βράδυ.... ὡμοίαζε πολὺ μὲ τὴν ὡραίαν κωμῳδίαν *Δειπνῶ εἰς τῆς μαμᾶς μου*. Τὴν ζεύρεις αὐτὴν τὴν κωμῳδίαν;

— Ὄχι.

— Δὲν πειράζει· ὁ Λανγκλοὰ τὴν ἄφηνε ὀλίγον ἀποτόμως, ἀλλ' ὡς σύζυγος καὶ πατὴρ, ἦτο συγχωρητέος. Σύ ὅμως, σὲ ἐρωτῶ, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ τρέχῃς κατόπιν του;...

Ὁ Μαρσὲλ Βροὺν ἔκυψεν οἰκτίστως τὴν κεφαλὴν, καθότι ᾐσθάνετο ὅτι ἦτο ἄξιος τῆς ἐπιπλήξεως.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπε, πταῖσμα ἦταν, δὲν ἦταν ἔγκλημα· μ' αὐτὴ μᾶς τιμωρεῖ πολὺ σκληρά.

— Ἴσως ἐπανέλθῃ, εἶπεν ὁ Ἀνδρὲ ἀσυνειδήτως.

Ὁ Βροὺν ἐξέφρασε διὰ χειρονομίας, ὅτι οὐδόλως ἐβασίζετο ἐπὶ τῆς χιμαιρικῆς ταύτης ἐλπίδος.

— Ἐσένα, εἶπεν ἀκολούθως, δὲν σὲ λυποῦμαι· θ' ἀρχίσῃς πάλιν τοὺς εἰς Παρισίους περιπάτους σου.

— Ὄχι, εἶπεν ἀφρόνως ὁ νέος μηχανικὸς, ὄχι τώρα κοντά.

— Ἄ! ἐσκέφθη ὁ Μαρσέλ, τάχουν χαλάσει!

— Ἀλλ' ὑπέλαβεν ὁ Ἀνδρὲ, ἠμπορεῖς, σύ, νὰ πᾷς εἰς Παρισίους· θὰ τὴν ἔβλεπες...

— Καὶ θὰ τῆς ὡμίλουν δι' ἐσέ. Δὲν εἶν' ἄσχημη δουλειὰ, νὰ σοῦ πῶ· ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ δώσῃς τὴν διεύθυνσίν της.

— Δὲν τὴν ἔχω· ἀπεκρίθη ὁ Ἀκριβὸς, ἐκπλαγεὶς διὰ τὴν ἀμέλειάν του.

— Ἔφυγε καὶ ἡ γρηά; ἠρώτησεν ὁ Βρούν.

— Ὄχι. Ἄ! τί λαμπρὰ ἰδέα!

— Αἴ; εἶπεν ὁ Βροὺν βρενθυόμενος μετὰ μετριοφροσύνης. Λοιπὸν, τί κάθεσαι;

— Πηγαίνω, ἀπεκρίθη ὁ μηχανικὸς ἐγειρόμενος. Ἀλλὰ θὰ πᾷς εἰς Παρισίους;

— Αἴ! αἴ! ἀπεκρίθη ὁ ὑπάλληλος, νὰ ἰδοῦμε τί θὰ 'πῇ κ' ἡ γυναῖκά μου.

— Τῆς λέγεις, ὅτι πηγαίνεις διὰ δημοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ ὅτι ἅμα ἐπιστρέψῃς θὰ τῆς φέρῃς ἕνα καπέλλο, εἶπεν ὁ φίλος του.

— Θὰ σκεφθῶ.

Μετὰ παρέλευσιν ὥρας, ὁ μὲν Ἀνδρὲ ἐγνώριζεν, ὅτι ἡ Ρόζα κατέλυσεν εἰς τὸ «Ξενοδοχεῖον τοῦ Λούβρου», ὁ δὲ Βροὺν ὑπεσχέθη νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ Παρισίους τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα.

ΙΔ'.

Διὰ τὸν ἀναμένοντα αἱ ὧραι εἰσὶ μακραὶ, ἀκόμη περισσότερον δὲ, ὅταν εἶνε δυσηρεστημένος καθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων. Εἰς τὸν Ἀκριβὸν Ἀνδρὲ αἱ ἡμέραι ἐφαίνοντο ἀτελεύτητοι, αἱ δὲ νύκτες διπλασίως μακρότεραι. Τὴν πέμπτην μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ρόζας ἑσπέραν, ἀδυνατῶν πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὴν μοναξίαν, μετέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἰατροῦ Λανγκλοὰ, ὅπως μάθῃ τὰ κατὰ τὴν νεαρὰν μητέρα καὶ τὸ νεογνόν της, ἢ, κάλλιον εἰπεῖν, ὅπως διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολίαν του ὁμιλῶν περὶ πραγμάτων ὅλως ξένων τῶν ὑποθέσεών του.

Τὸ φαιὸν τῶν ὡραίων τοῦ ἰουνίου ἑσπερῶν φῶς μόλις ἐφώτιζε τὴν αἴθουσαν εἰς ἣν εἰσήχθη· τὰ πάντα ἦσαν ἐν τάξει, χλοερὰ δὲ ἄσμα ἄνθη, ἐντὸς χλόης τεθειμένα, ἐκόσμουν τὰς γωνίας καὶ τοὺς ἀναδέκτας. (consoles)

Ὁ Λανγκλοὰ ἦλθε πρὸς συνάντησιν τοῦ φίλου του:

— Σὰν τὰ χιόνια, εἶπε, ἡμεῖς ἐλέγομεν, ὅτι μᾶς ἐλησμόνησες...

— Οὔτε νὰ τὸ φαντάζεσαι κἀν, εἶπεν ὁ Ἀνδρὲ μετά τινος στενοχωρίας· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἔχω πολὺν καιρὸν νὰ ἔλθω, ἀλλὰ, ζεύρεις, εἶχα κάτι σκοτοῦρες...

Ὁ Λανγκλοὰ ἐγνώριζε τὰ πάντα· ἡ Φλωρεντία εἶχεν ἔλθει νὰ τὸν ἴδῃ, δῆθεν νὰ τὸν συμβουλευθῇ, καὶ τῷ ἐζήτησεν, ὡς ἐκ μέρους της, θεραπείαν διὰ τὴν κυρίαν της. Ὁ ἰατρὸς εἶχεν ἀποκριθεῖ, ὅτι ἡ δεσποινὶς Σορὲλ εἶχε θυμασίως εἰς τὸ ἑξῆς, ἑπομένως οὐδεμία θεραπεία ἦτο ἀναγκαία.

Ἡ γραῖα ὑπηρέτρια εἶχεν ἀποσυρθῇ ὡς ἄνθρωπος ἔχων πολλὰ ἀκόμη νὰ εἴπῃ, ἀλλ' ὁ ἰατρὸς τόσον ὀλίγον τὴν εἶχεν ἐνθαρρύνει, ὥστε ἐκείνη οὐδὲν ἀπετόλμησε νὰ εἴπῃ.

— Ἔρχεσαι ἀπ' ἐδῶ; εἶπεν εἰς τὸν μηχανικὸν, διευθυνόμενος πρὸς τὸ δωμάτιον τῆς συζύγου του, ἧς ἡ θύρα ἔμεινεν ἀνοικτή.

Δι' αὐτῆς εἶχεν ἴδει ὁ Ἀκριβὸς ἔν τινι ἡλιακῇ μακρυγίᾳ τὴν γλυκεῖαν ἐμφάνισιν, ἥτις τὸν εἶχε θαμίσει ἐπὶ ὁλόκληρον ἡμέραν. Εἰσῆλθε, προηγουμένου τοῦ φίλου του, καὶ ἐν τῷ φωτὶ τοῦ καταυγαστῆρος, παρὰ τὴν ὡραίαν κεφαλὴν τῆς κυρίας Λανγκλοὰ, ἐπανεῖδε τὴν Μαργαρίταν κεκυφυῖαν ἐπί τινος ἐργοχείρου. Ἡ θαυμασία κατατομὴ αὐτῆς ἐσχηματίζετο ἐξαισίως ἐπὶ τοῦ ἀμαυροῦ δαπέδου (fond) ὦ ντπεριπετασμάτων. Ἡ κόμη της, τερροειδὴς τὴν ἡμέραν, ἐχρυσοῦτο ἐν τῷ ὠχρῷ τῆς λυχνίας φωτὶ, ὅλον δὲ τὸ δεκαεξαετὲς πρόσωπόν της ἐλάμβανεν ὕφος κόσμιον καὶ πρᾷον τέρπον τὴν ὅρασιν.

Ὁ Ἀνδρὲ τὸ ᾐσθάνθη ἀμέσως· ὀλίγον τὸν ἔμελλεν ἐὰν ἡ Μαργαρίτα ἦτο ὡραία, ἀρκεῖ ὅτι τὸ σύνολον τῆς ἀξιεράστου μορφῆς της ἱκανοποιεῖ τοὺς ὀφθαλμούς του, ὡς καλλιτέχνου. Καὶ ἀληθῶς καὶ ἐξαίρετοι ἐμπειροπράγμονες θὰ ἐθέλγοντο.

— Μοὶ ἐπέτρεψαν νὰ σηκωθῶ, εἶπεν ἡ Κλαίρη Λανγκλοὰ διὰ τῆς ἀσθενοῦς κατά τι, ἀλλὰ μουσικοτάτης, παιδικῆς φωνῆς της· ἀλλ' ἐγὼ, βλέπετε, κύριε Ἀνδρὲ, καταχρῶμαι τῆς καλωσύνης των καὶ δὲν θέλω πλέον νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν κλίνην μου, χάρις δ' εἰς τὴν κατάχρησιν ταύτην, αἰσθάνομαι ἤδη τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς βλέπω· τὸ μπεμπὲ εἶναι καλά. Ἡ ἀδελφή μου μοὶ εἶπεν, ὅτι σᾶς ἐφάνη χαριέστατον καὶ αὐτὸ εἶναι μία γλυκεῖα κολακεία διὰ νὰ κερδίσητε τὴν καρδιὰ τῆς μαμᾶς, ἐν τούτοις ἐγὼ σᾶς εὐχαριστῶ.

Ὁ Ἀνδρὲ παρετήρησε μειδιῶν τὴν νέαν κόρην, ἥτις εἶχεν ἐγείρει τὴν κεφαλήν της, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν· ἀλλὰ παρατηρήσασα τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ νεανίου προσηλωμένους ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἀναμνησθεῖσα τοῦ δευτερολέπτου ἐκείνου κατὰ τὸ ὁποῖον ἔμειναν ἄφωνοι, κεκυφότες ἐπὶ τοῦ νεογνοῦ, αἰφνιδίως κατερυθρίασε μέχρι τοῦ λαιμοῦ, αἱ δὲ λεπτοφυεῖς χεῖρες της ἐφρικίασαν ἐλαφρῶς.

Ὁ νεανίας ἐκάθισεν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐπὶ σκίμποδος παρὰ τὸν ἀνακλιντῆρα, ἐφ' οὗ ἀνεπαύετο ἡ κυρία Λανγκλοὰ, καὶ ἐκεῖθεν, ἀποκρινόμενος πρὸς τοὺς φίλους του, ἐρωτῶν δ' ἅμα αὐτοὺς, ἔρριπτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς γλυκείας κατατομῆς, ἐπὶ τῆς ἡδυχρόου κόμης, ἐπὶ τῶν εὐκινήτων δακτύλων, ἐπὶ τέλους ἐφ' ὅλου τοῦ συμμέτρου ἅμα δὲ ἐπιχάριτος σχήματος τοῦ εὐκινήτου σώματός της, ὅπερ ἐφαίνετο ἡ τῆς συστολῆς προσωποποίησις.

— Δὲν ἐγνώριζον, ὅτι εἴχετε ἀδελφὴν, εἶπεν ὁ Ἀνδρὲ πρὸς τὴν κ. Λανγκλοά.

— Δὲν τὸ ἐγνωρίζετε, διότι τὴν ἐκρύπτομεν ἐπιμελῶς, αἴ, Μαργαρίτα; Ἡ μήτηρ μου εἶχε δηλώσει, ὅτι μίαν μίαν θὰ μᾶς ἔβγαζε τοῦ μοναστηρίου, ὅπως μᾶς ὑπανδρεύσῃ χωρὶς νὰ στενοχωρηθῇ δι' ὅ,τι δήποτε, μήτε διὰ προῖκα, μήτε διὰ γάμον, μήτε διὰ γαμβρὸν ἀκόμα. Αἴ, Κάρολε;

Ἅπαντες ἐγέλων, ἡ δὲ νεᾶνις ἔστρεψε πρὸς τὴν ἀδελφήν της τὸ καταπόρφυρον ὡραῖον πρόσωπόν της, μετ' ἐκφράσεως ἀφώνου παρακλήσεως.

— Δὲν εἶναι κακὸν νὰ ὁμιλῇ τις περὶ γάμου, ἐξηκολούθησεν ἀνηλεῶς ἡ Κλαίρη, διασκεδάζουσα μὲ τὴν συστολὴν τῆς κόρης· θὰρθῇ κ' ἡ δική σου ἀράδα, ἔννοιά σου! Πρέπει νὰ προετοιμάζεται κανεὶς διὰ τὴν τρομερὰν αὐτὴν ἰδέαν, ὅταν εἶναι δεκαεξαετὴς καὶ κάτι, αἴ, κύριε Ἀνδρέ;

— Πρέπει πάντοτε νὰ ἦναι τις προητοιμασμένος διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, κυρία· ἀπεκρίθη ὁ μηχανικὸς διὰ τόνου τόσον ἀποφθεγματικοῦ, ὥστε ἡ μὲν κυρία Λανγκλοὰ ἀνεκάγχασεν, ὁ δὲ σύζυγός της παρετήρησε τὸν Ἀνδρὲ μετὰ πλείονος προσοχῆς.

— Ὁμιλεῖ ὡς ἄνθρωπος ἀπειλούμενος ἀπὸ τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου.

— Καὶ σύ, ὡς μικρὰ τρελλὴ ἡ ὁποία θ' ἀρρωστήσῃ ἀπὸ τῆς πολλαῖς ἀνοησίαις ποῦ λέγει, ὑπολ

βὼν εἶπεν ὁ ἰατρός. Ἔλα, Μαργαρίτα, σὺ ἡ ὁποία ἀναντιρρήτως εἶσαι λογικωτέρα τῶν δύω, βοήθησε τὴν νέαν αὐτὴν πονηρὰν νὰ μεταβῇ εἰς τὸ κρεββάτι της.

— Τὸ βλέπεις, Μαργαρίτα, ὑπέλαβεν ἡ κυρία Λανγκλοὰ, ἐξακολουθοῦσα νὰ γελᾷ· δυσπίστει εἰς τὸ γλυκὺ ὕφος τῶν μνηστήρων· πρὸ τοῦ γάμου, εἶναι μαλακοὶ σὰν ἀρνάκια, μετ' αὐτὸν, τί φοβεροὶ δεσπόται! Ἄλλως τε, καὶ πρὸ καὶ μετὰ τὸν γάμον ὅλω παγίδες εἶναι, καὶ κύριος οἶδε τί μᾶς κρύπτουσι.

Ὁ Ἀνδρὲ ἀντήλλαξε βλέμμα μετὰ τοῦ Λανγκλοὰ, ὅστις ἐφρικίασεν ἐνδομύχως. Πολὺ ἔχουσιν ἀστειευθῆ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἔχοντας, δῆθεν, πτώματα κεκρυμμένα ἐν ταῖς σκευοθήκαις των· ἀλλὰ καὶ ἀνὴρ φυλάττων μυστικὸν, οὗτινος ἡ ἀνακάλυψις θὰ ἐλύπει ἐν ὃν τὸ ὁποῖον ἀγαπᾷ, δὲν εὑρίσκεται εἰς ἧττον δυσχερῆ θέσιν.

Οἱ δύο ἄνδρες ἀπεσύρθησαν ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ τοῦ Λανγκλοὰ, ὅπου ἀφοῦ ἤναψαν σιγάρον, καὶ ἀντήλλαξαν ὀλίγους λόγους ἔμειναν σιωπηλοὶ, καὶ στενοχωχωρημένοι κατά τι.

— Ἡ Ρόζα ἀνεχώρησε; ἠρώτησεν ὁ Λανγκλοὰ, φοβούμενος μὴ φανῇ ἀποφεύγων τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ τῆς συνομιλίας.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Ἀνδρέ.

Μετά τινα σιγὴν προσέθεσε.

— Τῆς ἐπρότεινα νὰ μὲ ὑπανδρευθῇ.

Ὁ Λανγκλοὰ κατέστειλε μεγάλην τινὰ κίνησιν· καθότι καίτοι κάλλιον παντὸς ἐγνώριζε τὴν νεαρὰν γυναῖκα, ἐν τούτοις ἧττον παντὸς ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ ἐλευθέρως περὶ αὐτῆς.

— Τὸ πρᾶγμα εἶναι σοβαρὸν, εἶπεν ὁ ἰατρός· ὁ γάμος εἶναι σπουδαία ὑποχρέωσις ἥτις....

— Προεσκέφθην, εἶπεν ὁ Ἀνδρὲ, ἵνα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐμποδίσῃ τὰς ἐπιμέμψεις ἃς προέβλεπε.

— Ἔστω. Δέχεται;

— Ὄχι· θέλει νὰ ἴδῃ ἐὰν εἰμπορῇ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ θέατρον, ἄνευ μεταμελείας.

— Φυσικώτατον, παρετήρησεν ὁ Λανγκλοά.

Ὁ Ἀνδρὲ ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτὸν, ὅτι ἐὰν ἡ Ρόζα τὸν εἶχεν ἀγαπήσῃ, τὸ θέατρον μικρὸν θὰ ἦτο πρόσκομμα, ἀλλ' οὐδὲν εἶπε καὶ ἡ σιωπὴ ἐβασίλευσεν ἐν τῷ σκοτεινῷ δωματίῳ.

— Φρονεῖς, ὅτι ἔκαμα κάμμιὰ τρέλλαν; εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ μηχανικὸς, ἀδυνατῶν νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀδιαφορίαν, ὡς τὴν ὠνόμαζε, τοῦ φίλου του.

— Μήτε νὰ κατηγορήσω μήτε νὰ ἐπιδοκιμάσω τὰς πράξεις σου δύναμαι, εἶπεν ὁ νεαρὸς ἰατρὸς ψυχρά· σύ μόνος γνωρίζεις τὰς περιστάσεις ὑφ' ὧν παρεκινήθης νὰ συλλάβῃς παρομοίαν ἀπόφασιν.

— Ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Ἀνδρὲ, ἐὰν ἦσο σύ, εἰς τὴν θέσιν μου, ἐὰν ἠρᾶτο τῆς δεσποινίδος Σορὲλ, ἐὰν ἦσο ἐλεύθερος εἰς τὰς πράξεις σου, θὰ τὴν ἐνυμφεύεσο;

Ὁ Λανγκλοὰ ἐπεθύμει ν' ἀποκριθῇ ἀρνητικῶς, ἀλλ' ἐκρατήθη.

— Πῶς θέλεις, εἶπε προφασιστικῶς, νὰ τεθῶ εἰς τὴν θέσιν ἑνὸς νεαροῦ μηχανικοῦ ἐρῶντος μιᾶς κωμῳδοῦ;

— Ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ἀναστενάζων ὁ Ἀνδρέ. Σύ εἶσαι ἐκτὸς τῶν καταιγίδων αὐτῶν. Εἶχες οἰκογένειαν νὰ σὲ ὁδηγήσῃ, νὰ σὲ ἐκπαιδεύσῃ, νὰ σὲ ἐλέγξῃ, νὰ σὲ νυμφεύσῃ καὶ νὰ ἀναδεχθῇ τὸ τέκνόν σου ἐκ τῆς κολυμβήθρας· ὁ βίος σου ἀμοιρεῖ βιαίων παθῶν....

— Χωρὶς νὰ λογαριάσωμεν, ὅτι τὸ ἐπάγγελμά μου μοὶ ἐπιβάλλει κανονικὸν βίον καὶ μοὶ ἀπαγορεύει τὰς ἀνωφελεῖς συγκινήσεις, συνεπέρανεν ὁ Λανγκλοὰ μετὰ λεπτῆς εἰρωνείας, ἣν ἐν τούτοις ἠσθάνθη ὁ φίλός του, καθότι ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν παρετήρησεν ἀνησύχως. Ἀλλ' ἡ σοβαρὰ καὶ ἥσυχος ὄψις τοῦ ἰατροῦ ἐφυγάδευε πᾶσαν ἰδέαν σκώμματος. Ὁ Ἀνδρὲ ἐπανέπεσεν εἰς τὰς προλήψεις του. Μικρὸν κατὰ μικρὸν, ἐνῷ ὡμίλει περὶ παντοίων, διὰ ν' ἀποκρύψῃ τὰς ἀληθεῖς σκέψεις του, εἶδε νὰ φαίνηται ἐκ νέου ἐνώπιόν του ἡ θελκτικὴ κατατομὴ καὶ ἡ χρυσῆ κόμη τῆς δεσποινίδος Μαργαρίτας.

— Ἔχεις πολὺ νόστιμη γυναικαδέλφην, εἶπεν εἰς τὸν φίλον του, ὅστις καὶ αὐτὸς εἶχεν ἐπανέλθει εἰς ἀντικείμενα μᾶλλον αὐτὸν ἀφορῶντα ἢ τὴν ἰδιότροπον Ρόζαν.

—Ἔχω τρεῖς τοιαύτας, εἶπεν ὁ Λανγκλοὰ κατα γοητευμένος. Καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ Μαργαρῖται, φίλε μου, εἶναι ἀληθεῖς μαργαρῖται, τῶν ὁποίων πρωτότοκος εἶναι ἡ σύζυγός μου. Μία δὲ τῆς ἄλλης εἶναι νεωτέρα κατὰ δύω ἔτη, ὡραιοτέρα καὶ κομψοτέρα. Ἀρκεῖ ὁ θεὸς νὰ μοὶ δώσῃ καὶ καλοὺς συγγαμβρους.

— Θὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ μαζύ σας;

— Πιστεύω. Ἡ πενθερά μου, ἐξαίρετος, ἀλλ' ὀλίγον ἰδιότροπος γυνὴ, ἔβαλλε κατὰ νοῦν νὰ κάμῃ ἕνα γῦρον εἰς τὴν Μεσημβρίαν, ὅπως ἐπισκεφθῇ συλλογήν τινα κληρονομηθησομένων συγγενῶν καὶ διότι νομίζει, ὅτι αἱ θυγατέρες της δὲν εἶναι ἀρκούντως πεπροικισμέναι, ἂν καὶ ὡς πρὸς αὐτὸ, ἐγὼ δὲν συμφωνῶ, καὶ θέλει νὰ τῇ ἐξασφαλίσῃ τοὺς σχετικοὺς θησαυροὺς τῶν σεβαστῶν ἐκείνων κυριῶν.... Αἱ ἄλλαι θυγατέρες της, ἡ μὲν ἕνδεκα, ἡ δὲ δώδεκα ἐτῶν, εἶναι εἰς τὸ μοναστῆρι, ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν τὴν Μαργαρίταν ἐπ' ἀόριστον.

— Εἶσθε εὐτυχεῖς ἔχοντες σπῆτι σας μίαν τοιαύτην ὡραιότητα, εἶπεν ὁ Ἀνδρέ.

— Βεβαίως., εἶπεν ὁ Λανγκλοά.

Ὁ μηχανικὸς δὲν εὕρισκε πλέον τίποτε νὰ εἴπῃ καὶ ἀπῆλθε, ἀφοῦ ἔσφιγξεν ἐγκαρδίως τὴν χεῖρα τοῦ φίλου του, διὰ νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἀσυνήθη ἐπιφυλακτικότητα τῆς συνομιλίας του.

Ἐπιστρέφων οἴκαδε, βραδέσι βήμασι, ὁ Ἀκριβὸς διελογίσθη τίνος ἕνεκεν ἡ πρόθεσις τοῦ μετὰ τῆς Ρόζας γάμου του ἐψύχρανεν αὐτὸν μετὰ τῶν φίλων του....

— Μπᾶ! ἐσκέφθη χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ ἐξετάσῃ βαθύτερον τὸ ζήτημα, ἔτσι, φαίνεται, θὰ γίνεται ὅταν νυμφεύεται κάνείς...

Καὶ ἡ εἰκὼν τῶν τριῶν μελλόντων συγγαμβρων τοῦ Λανγκλοὰ ἐφανερώθη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τὴν μορφὴν τριῶν ἀκριβῶν κυρίων, καὶ καθ' ὅλα ἀμέμπτων, καθ' ὧν θὰ προϋκατελαμβάνετό τις ἐκ πρώτης ὄψεως.

(Ἀκολουθεῖ.)

Ὑπάρχει ἐποχὴ ἐν τῷ βίῳ μας καθ' ἣν ἀξίζομεν πλειότερον· τῶν ἔργων μας, καὶ ἑτέρα καθ' ἣν τὰ ἔργα μας ἀξίζουσι πλειότερον ἡμῶν.

Μ Δε Λεσκύρ.

— Τὸ εὐεργετεῖν τοὺς κακοὺς, ἐστὶ χάρις ματαία· ταὐτὸν ἐστὶν ὡς νὰ σπείρῃ τις εἰς τὴν θάλασσαν.

Θεόγνις.

ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

Εἰκοσάκις ἰδοῦσα τὴν γῆν ἀναδίδουσαν ἄνθη, ἤνθει εἰς χάριν καὶ κάλλος ἡ Ψυχὴ, τῶν κοιλάδων ἡ Νύμφη. Ποιμενὶς ῥοδαλὴ καὶ γλυκεῖα τὴν ὄψιν διῃτᾶτο ἐν μέσῳ μυροπνόων τοπίων μόνην ἔχουσα μέριμναν τὰ λευκὰ πρόβατά της. Πρὶν ἔτι χρυσίσῃ τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων ἡ πρώτη ἀκτὶς τοῦ ἡλίου, ἐθεᾶτο ὁδηγοῦσα τὸ μικρὸν ποίμνιόν της εἰς τὰς βοσκὰς ἡ χαρίεσσα κόρη· ὅτε δὲ πάλιν ὁ ἥλιος ἔδυεν ἐξόπισθεν τῶν ὀρέων καὶ ἡ ἐσχάτη ροδινὴ ἀλλὰ ψυχρὰ ἀκτὶς του ἠμαυροῦτο, ἐπανέκαμπτεν ἡ ψυχὴ εἰς τὴν πατρικήν της καλύβην. Ἐσπέραν τινὰ, ὅτε ἔμελλε τὸ βῆμα νὰ φέρῃ πρὸς τὴν ἐν μέσῳ αἰγείρων ὑψουμένην καλύβαν, νεανίας εὐειδὴς μὲ μειδίαμα γλυκὺ εἰς τὰ χείλη τῇ ἐκράτησε τὸν δρόμον.

— Ἤμην ἐκεῖ, εἶπε δεικνύων ὑψίκομον ἐλάτην, ὅτε τ' ἄσμα σ' ἤκουσα νὰ ψάλῃς καὶ ἐπόθουν νὰ γνωρίσω τὸ ὄνομα ἐκείνης, ἥτις μ' ἔκαμε μικρὸν νὰ δακρύσω. Κράτει ἐπ' ὀλίγον τὰ κοῦφα βήματά σου καὶ ἄφες τὸ μικρὸν χιόνιον ποίμνιόν σου νὰ δρέψῃ ἀνθηρὰν χλόην.

— Καὶ μὴ, ὦ ξένε, δύναμαι νὰ μένω μακρὰν τῶν γονέων, ἀπεκρίθη ἡ κόρη, ἐνῷ ἀφίνῃ τοὺς σμαραγδίνους θόλους ὁ ἀκτινοφόρος ἥλιος καὶ ἡ νὺξ κατέρχεται τῶν ὀρέων ἐπιφέρουσα τὴν νάρκην εἰς τὰ βεβαρυμένα ἐκ τοῦ κόπου μέλη; Ἐὰν ἀληθῶς τὸ ἄσμα σὲ ἔθελξε τόσον τοῦ Κύκνου, ἅμα τῶν ὀρέων ἡ Ἠὼς προκύψῃ καὶ τὸν μέλανα πέπλον της ἡ νὺξ ἀποσύρῃ, ἐλθὲ ἐκεῖ, ὅπου πρὸ μικροῦ μ' ἠκροᾶσο καὶ τοῦ Κύκνου τὸ ἄσμα θ' ἀκούσῃς καὶ πάλιν. Ἀλλ' ἰδὲ, ὦ ξένε, τὸ σκότος ἀνεπαίσθητον κατέρχεται καὶ αἱ χρυσαῖ τῶν νεφῶν παρυφαὶ ἐπορφυρώθησαν. Ἤδη χαῖρε.

— Πλὴν τὸ ὄνομά σου εἰσέτι δὲν μ' εἶπες, ἡδύφωνος κόρη...

— Ψυχὴ τὸ ἐμὸν καὶ τὸ σόν;..

— Ἔρως!

Τὸ μικρὸν ποίμνιον εἶχεν ἀπομακρυνθῆ βαδίζον πρὸς τὴν καλύβην καὶ ἡ Ψυχὴ ἤρξατο τρέχουσα πρὸς αὐτό· δίς ἢ τρὶς ἐπαναστρέψασα τὴν κεφαλὴν διέκρινε συγκεχυμένως, ἕνεκεν τοῦ λυκόφωτος, τὴν σκιὰν τοῦ Ἔρωτος, ἱσταμένου καὶ θεωροῦντος αὐτὴν ἀπερχομένην.

Τί ἄρα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν τῷ νῷ ἀμφοτέρων διεκυκᾶτο;

Ι Ι

Ἡ νὺξ ἐπῆλθε, καὶ πάντων τὰ ὄμματα ἐπεβάρυνεν ὁ ὕπνος Ἡ Ψυχὴ δὲν ἐκοιμᾶτο· ἀνακαλοῦσα εἰς τὴν μνήμην της τοὺς λόγους τοῦ Ἔρωτος ἀνεπαρίστα διὰ τῆς φαντασίας τὸν καλλίμορφον νεανίαν.— Τί ἐπόθει ὁ Ἔρως, τὸ ἄσμα; ἀλλὰ διατί ἀφ' ὅτου τὸν εἶδεν, ἡ μορφή του διώκει τὰς σκέψεις της;— Οὕτωσὶ διῆλθε τὴν νύκτα πᾶσαν σκεπτομένη, οὐδένα ἔχουσα σύντροφον εἰμὴ τὰς φωνὰς τῶν ἀλεκτρυόνων διακοπτούσας ἑκάστοτε τοὺς στοχασμοὺς καὶ τὰ ὄνειρά της.

Ἡ Ἠὼς ἐπεφάνη τῶν ὀρέων καὶ ἡ νὺξ φυγαδευομένη ἀπέβη τοῦ μέλανος ἅρματός της. Τῶν πτηνῶν τὸ ἄσμα ἠκούετο ἤδη εἰς τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων καὶ ἀντήχουν αἱ χαράδραι, ἐν τῇ ἀκοιμήτῳ ἐκείνῃ σιγῇ, εἰς τὰ χαροποιὰ μελῳδήματά των. Ἡ Ψυχὴ ὀρθρία φέρει τὸ ποίμνιόν της εἰς τὰς βοσκὰς, ὅπου περίφροντις ἀναμένῃ ὁ Ἔρως.

— Πῶς τόσον ἐνωρὶς Ἔρως; σὲ συνεκίνησεν ἀληθῶς τοῦ Κύκνου τὸ ἄσμα;

Ἀλλ' ὁ Ἔρως ἐσίγα· τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων πρὸς τὴν Ψυχὴν ἐστραμμένους ἐθεώρει αὐτὴν ἀπενῶς. Τὰ χείλη του ἐκινήθησαν καὶ χωρὶς ποσῶς ν' ἀποσύρῃ τὰ βλέμματά του τῇ εἶπεν:

— Εἰπέ μοι, Ψυχὴ, δὲν ἠσθάνθης ποτὲ πρὸς οὐδένα αἴσθημά τι, συμπάθειαν; λέγε· ὁπόταν ἐπὶ τῆς ἀπαλῆς στρωμνῆς ἐξαπλοῦσαι, δὲν ἐσκέφθης ποτὲ ὅ τι, τὸ ὁποῖον νὰ ἐπιζητῇ παρὰ σοὶ τὴν χαράν του;

— Ὄχι Ἔρως· ἠγάπησα τὴν αὔραν τῆς πρωΐας, τὰ μικρὰ πτηνὰ, ἅτινα πηγνύουσι τὴν φωλεάν των μελῳδοῦντα, τὸν διαυγῆ καὶ ἤρεμον ρύακα, παρ' ᾧ πᾶσαν τὴν ἡμέραν διέρχομαι· τὰ λευκὰ πρόβατά μου ὑπῆρξαν πάντοτε ὁ μόνος μου πόθος καὶ τὸ μόνον μου μέλημα, ἀλλ' ἕτερόν τι οὐδέποτε μοὶ ἐφάνη συμπαθές.

— Οὐδὲν, ἀληθῶς;

— Οὐδὲν, Ἔρως, ἀπεκρίθη ἡ Ψυχή.

Μὴν τὰ βλέμματα τῆς παρθένου κατέπεσαν μὴ δυνηθέντα νὰ συναντήσωσι τὰ τοῦ Ἔρωτος. Μακρὰ ἐπεκράτησε σιγὴ διακοπεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄσματος τοῦ Κύκνου, ὅπερ ἤρξατο ψάλλουσα ἡ Ψυχή. Αἱ αὔραι ἔπαυσαν πνέουσαι καὶ τὰ φύλλα πτηνὰ διέκοψαν τὰ ἄσματάτων. Ὁ Ἔρως ἵστατο ἀκροώμενος καὶ πρὶν ἔτι ἡ Ψυχὴ δυνηθῇ νὰ περάνῃ τὸ ἄσμα, θερμὰ δάκρυα κατέβρεξαν τὰς ῥοδοβαφεῖς παρειάς του. Τὸ ἄσμα διεκόπη καὶ ἡ Ψυχὴ ἀκουσίως εὑρέθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἔρωτος.

Ἠγαπῶντο!..

Ἔκτοτε καθ' ἑκάστην πρωΐαν, πρὶν ἀκόμη ὑψώσωσι τὰς κεφαλάς των ἐκ τῆς πρωϊνῆς δρόσου τὰ ἄοσμα, ἀλλὰ καὶ καλλίχροα τοῦ ἀγροῦ ἄνθη καὶ ἡ μήκων ἀπαλλαγῇ τοῦ βάρους τῆς ἐν αὐτῇ καταφυγούσης μικρᾶς μηλολόνθης, συνηντῶντο καὶ διήρχοντο εὐτυχεῖς πᾶσαν τὴν ἡμέραν. Διέρρεον ἀθορύβως αἱ ἡμέραι, νέα γεννῶσαι ὄνειρα εὐτυχίας ὑποτρεφόμενα διὰ τῆς ἐλπίδος. Ἀλλ' ἡ εὐτυχία δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ καὶ ἦλθε καὶ διὰ τὴν Ψυχὴν ἡ ἐποχὴ τῶν δακρύων. Ὁ Ἔρως συγκεντρώσας πρὸς τὴν Ψυχὴν πᾶσαν αὐτοῦ τὴν στοργὴν ἐγκατέλειψε τὴν φύσιν σύμπασαν· δι' αὐτὸν ἡ Ψυχὴ ἦτο ἡ εὐτυχία, εἰς τὴν φωνήν της ἀνεγνώριζε θείαν ἁρμονίαν, εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της ἀνεύρισκε λάμψιν συμπαθεστέραν τῶν ἀστέρων, καὶ ἐν μειδιάμά της ἦτο δι' αὐτὸν διαρκὲς ἔαρ. Ἡ φύσις ἐπένθει διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν ταύτην· ἡ ἀμυγδαλέα δὲν ἐνεδύθη τὴν λευκήν της ἀρωματώδη ἐσθῆτα, οὐδ' ἡ ροδωνιὰ ἀνέδωκεν ἄνθη· τὰ φύλλα κατέπιπτον ὠχρὰ ἐκ τῶν δένδρων, ἐν ἔαρος ὥρᾳ, καὶ τὰ δένδρα ἀπεγυμνοῦντο πρὶν ἀναδώσωσιν ἄνθη καὶ ἀποφέρωσι καρπούς, οὐδ' ἡ λάλος χελιδὼν ἐπανῆλθεν εἰς τὰς ἐρήμους ἤδη καὶ κατηφεῖς κοιλάδας· τὸ πᾶν ἐνεκρώθη ἀποστερηθὲν τοῦ Ἔρωτος καὶ ἐθρήνει τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Ἔρως καὶ ἡ Ψυχὴ οὐδὲν ἐξ ὅλων τούτων εἶχον πικρατηρήσει. Οἱ ἐρῶντες εἰσὶ ξένοι τῆς λοιπῆς φύσεως, ζῶσιν ὁ εἷς διὰ τὸν ἄλλον καὶ ἐν τῇ ἀμοιβαίᾳ αὐτῶν λατρείᾳ περικλείουσιν ἁπάσας τὰς ἡδονάς· οὐδενὸς ἔχουσιν ἀνάγκην καὶ οὐδὲν ἐκ τῶν περικυκλούντων αὐτοὺς περιπίπτει εἰς τὰς αἰσθήσεις των. Ἤθελε διαρκεῖ ἐπὶ πολὺ τοῦτο, ἐὰν μὴ ἡμέ-

ράν τινα, ἀναζητῶν ὁ Ἔρως ρόδον, ὅπως παραβάλῃ αὐτὸ πρὸς τὰ κοράλλινα τῆς Ψυχῆς χείλη, δὲν παρρετήρει τὴν ἐντελῆ ἔλλειψιν τούτων.

— Καὶ ὅμως εἶναι ἔαρ! εἶπε διανοίγων τοὺς ζωηροὺς αὐτοῦ ὀφθαλμούς· εἶναι ἔαρ, ἔαρ ἄνευ ἀνθέων, ἐξηκολούθησε καὶ πικρὸν μειδίαμα ἀνέτειλεν εἰς τὰ χείλη του.

Ὅτε ἔρθασεν, ὡς συνήθως, ἡ ὥρα καθ' ἣν ἔμελλον νὰ χωρισθῶσιν, ὁ Ἔρως ἐφάνη θερμότερος τοῦ συνήθους· ἠσπάσθη τὴν Ψυχὴν καὶ θερμὸν δάκρυ διηυλάκωσε τὸ γλυκὺ πρόσωπόν του. Συναισθανθεὶς τὴν πρὸς τὴν φύσιν ἀστοργίαν του καὶ τὴν ἕνεκεν ταύτης ἐντελῆ αὐτῆς νέκρωσιν ὁ Ἔρως, ἀνεχώρει ὅπως μὴ ἐπανέλθῃ παρὰ τῇ Ψυχῇ πλέον. Ἡ ἀθῶα κόρη οὐδὲν ἠννόησεν, οὐδὲν ἠσθάνθη καὶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ τοῦ ἀποχωρισμοῦ στιγμῇ, ἠρώτησεν ἀφελῶς αὐτὸν ἐὰν ἦτο ὡραία.

Παρῆλθον πολλαὶ ἐν δακρύοις καὶ στόνοις ἡμέραι καὶ ὁ Ἔρως οὐδαμοῦ ἀνεφαίνετο. Μάτην ἡ κόρη τὸν ἀνέμενε προσδοκῶσα, μάτην ἀναλυομένη εἰς δάκρυα περιέτρεχε τὰς προσφιλεῖς αὐτῇ κοιλάδας, ὅπου ἄλλοτε εὐτυχὴς ἔτρεχε μετὰ τοῦ Ἔρωτος:

— Ἔρως, ἀνεφώνει ἡ ψυχὴ ὀλοφυρομένη, δὲν μὲ ἠγάπας λοιπόν; ἀλλὰ μόνη ἡ Ἠχὼ ἀντεφώνει εἰς τὰς κραυγάς της.

— Ὦ! οὐδέποτε μὲ ἠγάπησας, Ἔρω;, οὐδέποτε! ἐκραύγαζε τότε ἄπελπις· ἐνῷ θερμὰ δάκρυα κατέκλυζον τὸ ὠχρὸν ἤδη καταστὰν πρόσωπόν της καὶ ἡ γῆ ἀπερρόφα αὐτὰ κατακλίπτοντα.

Εἰς νύκτα δὲ, καθ' ἣν ὁ βορρᾶς ἐμυκᾶτο λυσσώδης καὶ ἀστραπαὶ διέσχιζον τὸν αἰθέρα, ἀνευρέθη ἡ Ψυχὴ νεκρὰ παρὰ τὴν γηραιὰν ἐλάτην, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς ὁποίας συνήθως μετὰ τοῦ Ἔρωτος συνεκάθητο.

Καὶ νεκρὰ ἦτο ὡραία! Ἐνόμιζέ τις, ὅτι ἦτο ἄνθος ἀποκοπὲν κατὰ τὴν θύελλαν τῆς νυκτὸς, ἄνθος οὗ τὸ μῦρον ἀφήρπασεν ὁ ὀλετὴρ ἄνεμος. Ὅταν ἐπῆλθεν τὸ ἔαρ, αἱ κοιλάδες ἀνέδωκαν λευκά τινα καὶ ἄγνωστα ἄνθη ἐκ τῶν δακρύων τῆς Ψυχῆς ἐκβλαστήσαντα· τὰ ἄνθη ταῦτα κληθέντα λευκάνθεμα, εἰσὶ μέχρι τῆς σήμερον τὸ μαντεῖον τῶν Ἐρασθῶν.

Ὁ Ἔρως μαθὼν τὸν θάνατον τῆς Ψυχῆς, λέγουσιν, ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἔκλαυσεν, ὥστε συγκινηθέντες οἱ θεοὶ, ἐκ τῶν δακρύων καὶ τῶν παρακλήσεών του, μετεμόρφωσαν τὴν μικρὰν ποιμενίδα εἰς τὴν χαρίεσσαν καὶ κούφην χρυσαλλίδα, ἥτις, Ψυχὴ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων κληθεῖσα, φαίνεται πετωμένη ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος καὶ ἀναζητῶσα τὸν Ἔρωτα.

Ἀλέξ. Π. Σούτσας.

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

Ποίησις Π. Σούτσου

Στῆς κουκουναριᾶς τὸν ἴσκιο στέκομαι πολλαῖς φοραῖς
καὶ τῶν χωρικῶν κυττάζω ταῖς ἁπλοϊκαῖς χαραῖς.
Στὸ νερὸ ἐδῶ μιὰ νέα τ' ἄσπρα χέρια της δροσίζει,
καὶ 'ς ταῖς ροδοδάφναις ἄλλη τὸ μικρό της νανουρίζει.
Ἐκεῖ ἓν ἁπλὸ παιδάκι ρίχνει γλύπο 'ς τὸ ποτάμι,
χρυσᾶ ψάρια πιάνει ἄλλο παρεκεῖ μὲ τὸ καλάμι.
Κι' ὁ βοσκὸς μὲ τὴν βοσκήν του ξαπλωμένος 'ς τὰ λουλούδια,
τὸν αὐλόν του συντροφεύει μὲ ποιμενικὰ τραγούδια.
Πῶς ἐσὺ βοσκὴ δὲν εἶσαι, πῶς βοσκὸς δὲν εἶμ' ἐγώ,
Καὶ μαζί σου 'ς τὸ λιβάδι
Καὶ μαζί σου ἀπ' ἀρνάκια τρυφερὰ δὲν ὁδηγῶ.
Ἕνα εὔμορφο κοπάδι;

ΕΙΣ ΤΗΝ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Σὲ βλέπω, ἄνοιξι γλυκειὰ, καὶ καίγετ' ἡ καρδιά μου.
Μία φορὰ παλληκαριῶν ὅλοι μιλοῦσαν γλῶσσα
κ' ἐτρέχανε μὲ τὸ σταυρὸ μέσ 'ς τὴ φωτιὰ νὰ μποῦνε.
Καὶ τώρα . . . τῶν παλληκαριῶν ξηλόνουν τὰ γαλλόνια,
τρυποῦν τοὺς τάφους κόκκαλα νὰ βροῦνε τῶν γονειῶν τους,
νὰ τὰ πουλήσουνε κι' αὐτὰ 'ς τοὺς ξένους ποὺ μᾶς βρίζουν.

Ὄϊ μένανε! . . . μὰ τεῖν' αὐτὴ ἡ φέξι ἀπ' τὸ βάτο
ποὺ καίγεται μ' ἀπ' τὰ κλαριὰ δὲν πέφτ' ἡ δροσεράδα,
εἶν' τὸ πουλὶ ποὺ γένεται σκόνι καὶ ξανανειώνει
'ς τὸν τόπ' αὐτὸ ἡ Δευτεριὰ πρώτη φορὰ γεννήθη·
εἶνε ὁ τόπος της ἐδῶ, ἔχει βαθειὰ τῆς ρίζαις
χίλια κι' ἂν ἔρθουνε θεριὰ κομμάτια νὰ τὴν κάμουν,
πάλι θανοίξῃ τὸ κλαρί, πάλι θἀβγῇ τὸ ρόδο
ποὺ πρῶτα μοσχοβόλαγε 'ς τὴν οἰκουμένην ὅλη.

Α. Ι Ἀντωνιάδης.

ΑΙΝΙΓΜΑ Η'.

(Διὰ τοὺς παπαγαλλίζοντας!)

Ὁποιανδήποτε, τυχὸν, γραμματικὴν θελήσῃς,
Ἑλληνικὴν bien entendu! mon cher, ν' ἀναδιφήσῃς,
θὰ μ' ἀπαντήσῃς, ma parole! — χωρὶς ἀμφιβολίαν,
εἰς τῶν μορίων τὴν κλεινὴν, pour ainsi dire, χωρεῖαν!
Ἂν ὅμως τὸ κεφάλι μου — la tête, γιὰ νὰ 'νοήσῃς—
μοῦ ἀφαιρέσῃς — quel malheur! — εὐθὺς θὰ μ' ἀπαντήσῃς·
ὡς ὄρος ὑψηλότατον εἰς τὴν Μακεδονίαν,
μὲ ἄλλους λόγους comme montagne très grande· ἂν ἄλλην μίαν
καρατομίαν durement θελήσῃς νὰ μοῦ κάνῃς,
'ς τὸ τρέξιμο, je vous assure, ποτὲ σου δὲν μὲ φθάνεις!
γίνομαι ζῶον c' est-à-dire, et comme on dit: τ σ α κ ά λ ι!
Ἐὰν δὲ πάλιν, par hasard, μοῦ κόψῃς τὸ κεφάλι,
καὶ πάλιν εἰς τὰ μόρια encore θὰ μ' ἀπαντήσῃς.
Ol je crois, mon cher ami, πῶς τώρα θὰ μὲ λύσῃς,
καὶ θὰ ἔλθῃς — et tu viendras διὰ νὰ καταλάβῃς
le petit cadeau ἡ direction ποὺ δίδει γιὰ νὰ λάβῃς!

Ν. Ι Α.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

α α α
α β ε ε κ
θ ι ι ι λ μ ν
ν ο ς ς υ
χ ω ω

Διὰ τῶν 23 τούτων διεσκορπισμένων γραμμάτων, καταλλήλως τοποθετουμένων, σχηματίζεται ἐν μὲν τῇ α'. σειρᾷ ὄνομα γυναικός, ἐν δὲ τῇ β'. κριτοῦ, ἐν τῇ γ'. ποταμοῦ, ἐν τῇ δ'. πόλεως καὶ ἐν τῇ ε'. κατάφασις.

Γύψ

Ἐκ τῶν ἐνταῦθα λυτῶν τῷ α'. τοῦ τε αἰνίγματος καὶ προβλήματος δωρηθήσεται τὸ ἡμερολόγιον τοῦ κ. Κ. Σκόκου τοῦ ἔτους 1887.

Ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐξωτερικῷ τῷ πρώτῳ «Ὁ Βασιλεὺς διασκεδάζει» τοῦ Π. Οὐγκώ, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Εὐγ. Ζαλοκώστα.

ΛΥΣΙΣ Ζ'. ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

Δρᾶμα (πατὴρ τοῦ ὁποίου ἀναφέρεται ὁ Αἰσχύλος) Ἅρμα.

ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΟΥ

Ὅτι καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ τὰ ζῷα ἔχουσιν οὐράν

ΛΕΙΠΟΓΡΑΜΜΑΤΟΥ

Κάμηλος εἶ καὶ ψωρῶσα πολλῶν ὅμως ὄνων ἀνατίθησι φορτία.